

9. előadás (április 11.)

1. Polinomok számelmélete [K 3.1 – 3.3]

egység, irreducibilis, prím, maradékos osztás, eukl. alg.,
Inko=k.k.o , SZAT $T[x]$ -ben

2. Irreducibilis polinomok $\mathbb{C}$, ill. $\mathbb{R}$ fölött [K 3.3 – 3.4]

0. t.: $T[x]$ -ben   A) 1-fokú $\rightarrow$ irred.
                          B) legalább 2-fokú és irred. $\rightarrow$ nincs gyöke
                          C) 2- vagy 3-fokú és nincs gyöke $\rightarrow$ irred.
1. t.: $\mathbb{C}$ fölött pontosan az elsőfokúak
2. t.: $\mathbb{R}$ fölött pontosan az elsőfokúak és azok a másodfokúak,
melyeknek nincs valós gyöke

3. $\mathbb{Z}$, $T[x]$ és $\mathbb{Z}[x]$ számelméletének összehasonlítása [K 3.5]

egységek $\mathbb{Z}[x]$ -ben: ± 1

maradékos osztás: ált. nincs (pl.: $x^2 + 2$) és $2x - 6$

(de: lehet g -vel maradékosan osztani, ha a főegyütthetője ± 1)

felbonthatatlanok $\mathbb{Z}[x]$ -ben:

tétel:

f felb.hatatlan $\mathbb{Z}[x]$ -ben $\Leftrightarrow f = \pm p$ (ahol p prím),
vagy f irred. $\mathbb{Q}$ fölött és ehóí rel. príme

KÖV.: $\mathbb{Z}[x]$ -ben (is) teljesül a SZAT